

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șaptea)

30 iunie 2022 *

„Trimitere preliminară – Politica socială – Directiva 1999/70/CE – Acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată, încheiat între CES, UNICE și CEEP – Clauza 4 alineatul (1) – Principiul nediscriminării – Neluare în considerare a serviciilor prestate de un agent netitular devenit funcționar în vederea permanentizării gradului său personal – Asimilare a acestor servicii celor prestate de un funcționar de carieră – Noțiunea de «motive obiective» – Luare în considerare a perioadei de serviciu în vederea dobândirii statutului de funcționar – Structură a evoluției verticale a funcționarilor prevăzută de legislația națională”

În cauza C-192/21,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Tribunal Superior de Justicia de Castilla y León (Curtea Superioară de Justiție din Castilia și León, Spania), prin decizia din 9 februarie 2021, primită de Curte la 26 martie 2021, în procedura

Domnul Clemente

împotriva

Comunidad de Castilla y León (Dirección General de la Función Pública),

CURTEA (Camera a șaptea),

compusă din domnul J. Passer, președinte de cameră, domnul F. Biltgen (raportor) și doamna M. L. Arastey Sahún, judecători,

avocat general: domnul J. Richard de la Tour,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru domnul Clemente, de M. Pérez Rodríguez și F. J. Viejo Carnicero, abogados;
- pentru Comunidad de Castilla y León (Dirección General de la Función Pública), de D. Vélez Berzosa, în calitate de letrada;

* Limba de procedură: spaniola.

- pentru guvernul spaniol, de J. Rodríguez de la Rúa Puig, în calitate de agent;
- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de E. De Bonis, avvocato dello Stato;
- pentru Comisia Europeană, de D. Recchia și N. Ruiz García, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea clauzei 4 alineatul (1) din Acordul-cadru privind munca pe durată determinată încheiat la 18 martie 1999 (denumit în continuare „acordul-cadru”), care figurează în anexa la Directiva 1999/70/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 privind acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată, încheiat între CES, UNICE și CEEP (JO 1999, L 175, p. 43, Ediție specială, 05/vol. 5, p. 129).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între reclamantul din litigiul principal, căruia instanța de trimitere i-a atribuit numele fictiv de „domnul Clemente”, pe de o parte, și Comunidad de Castilla y León (Dirección General de la Función Pública) [Comunitatea Castilia și León (Direcția Generală pentru Funcția Publică), Spania] (denumită în continuare „Comunitatea”), pe de altă parte, în legătură cu refuzul acesteia din urmă de a permanentiza gradul personal care a fost atribuit reclamantului din litigiul principal în calitate sa de agent netitular înainte de numirea sa în calitate de funcționar.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Potrivit clauzei 1 litera (a) din acordul-cadru, obiectivul acestuia este printre altele îmbunătățirea calității muncii pe durată determinată, asigurând aplicarea principiului nediscriminării.
- 4 În conformitate cu clauza 2 alineatul (1) din acordul-cadru, acesta din urmă se aplică în cazul lucrătorilor pe durată determinată care au un contract de muncă sau un raport de muncă, definite în legislația, convențiile colective sau practicile în vigoare în fiecare stat membru.
- 5 Clauza 3 din acordul-cadru, intitulată „Definiții”, prevede:

„În sensul prezentului acord,

1. «lucrător pe durată determinată» reprezintă o persoană care are un contract sau un raport de muncă pe durată determinată, încheiate direct între angajator și lucrător, în care încetarea contractului sau a raportului de muncă este determinată de condiții obiective, cum ar fi împlinirea termenului, îndeplinirea unei sarcini determinate sau producerea unui eveniment determinat.

2. termenul «lucrător pe durată nedeterminată comparabil» desemnează un lucrător care are un contract sau un raport de muncă pe durată nedeterminată, în cadrul aceleiași instituții, cu aceeași muncă sau ocupație, ținându-se seama de calificare sau competențe [...]

6 Clauza 4 din acordul-cadru, intitulată „Principiul nediscriminării”, prevede la alineatul (1):

„În ceea ce privește condițiile de încadrare în muncă, angajații cu contract pe durată determinată nu sunt tratați într-un mod mai puțin favorabil decât lucrătorii cu contract pe durată nedeterminată comparabili, numai pentru că aceștia au un contract sau un raport de muncă pe durată determinată, cu excepția cazului în care tratamentul diferențiat este justificat de motive obiective.”

Dreptul spaniol

7 Articolul 69 din Ley 7/2005 de la Función Pública de Castilla y León (Legea 7/2005 privind funcția publică a Comunității autonome Castilia și León) din 24 mai 2005 (BOE nr. 162 din 8 iulie 2005, p. 24200) prevede la alineatul 1:

„Indiferent de postul pe care îl ocupă, funcționarul are dreptul de a primi, cel puțin, indemnizația pentru funcția aferentă posturilor de nivel corespunzător gradului său personal.”

8 Decreto 17/2018 por el que se regula la consolidación, convalidación y conservación del grado personal (Decretul 17/2018 privind reglementarea permanentizării, a confirmării și a conservării gradului personal) din 7 iunie 2018 (BOCyL nr. 113 din 13 iunie 2018, denumit în continuare „Decretul 17/2018”), care, conform articolului 2, se aplică funcționarilor Comunității, prevede la articolul 3:

„1. Permanentizarea gradului personal este subordonată îndeplinirii următoarelor condiții:

a) Numirea pe un post cu titlu definitiv, cu excepția gradului de plecare al evoluției profesionale administrative.

b) Ocuparea efectivă a unuia sau mai multor posturi de nivel corespunzător.

2. Aceste două condiții trebuie îndeplinite potrivit modalităților descrise în dispozițiile următoare.”

9 Potrivit articolului 4 din acest decret:

„1. Permanentizarea gradului personal impune numirea definitivă pe un post de un nivel egal sau superior celui al gradului care va fi permanentizat.

2. Evoluția profesională administrativă începe totuși la gradul de plecare corespunzător nivelului postului alocat funcționarului după reușita la procesul de selecție corespunzător, independent de modalitatea de ocupare a postului respectiv, sub rezerva unei cereri voluntare de permanentizare a unui grad inferior.”

10 Articolul 5 alineatul 1 din decretul menționat prevede:

„Permanentizarea gradului personal este subordonată condiției ocupării, cu titlu provizoriu sau definitiv, a unuia sau mai multor posturi de nivel egal sau superior celui al gradului de permanentizare, pe o perioadă neîntreruptă de doi ani sau pentru o perioadă totală de trei ani în caz de întrerupere. Atunci când sunt întrunite cele două împrejurări, permanentizarea intervine la data cea mai favorabilă funcționarului.”

11 Articolul 6 din același decret are următorul cuprins:

„1. Gradul care va fi permanentizat poate fi superior gradului personal deja dobândit până la concurența unui număr maxim de două grade, dar nu poate depăși în niciun caz nivelul postului obținut cu titlu definitiv, nici intervalul de niveluri corespunzător subgrupeii sau grupului de clasificare profesională din care face parte postul respectiv.

2. Durata ocupării unui post cu titlu temporar, fie ca urmare a unei detașări, fie ca urmare a unei repartizări provizorii, nu este contabilizată în vederea permanentizării decât dacă nivelul posturilor ocupate cu titlu temporar este egal sau superior celui al gradului care va fi permanentizat.

3. Dobândirea unui nou grad personal este condiționată de împlinirea unei perioade minime de doi ani de la data permanentizării gradului anterior.

4. Perioadele de angajare sunt calculate în mod cronologic și nu sunt contabilizate decât o singură dată în vederea permanentizării.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

12 Între 28 mai 2001 și 21 ianuarie 2008, reclamantul din litigiul principal a ocupat, în calitate de agent netitular și în temeiul unei numiri unice, postul de medic veterinar coordonator în cadrul Comunității. Potrivit clasificării posturilor din funcția publică aplicabilă acesteia, în temeiul căreia toate posturile sunt încadrate pe niveluri pe o scară cuprinsă între 1 și 30, reclamantului din litigiul principal i s-a atribuit gradul personal 24 pentru acest post.

13 Prin Ordinul din 7 martie 2006, în cadrul procesului de permanentizare a locului de muncă temporară și de stabilizare a încadrării în muncă a personalului medical, au fost inițiate probe de selecție pentru intrarea în corpul tehnic superior universitar, în special în legătură cu specialitatea „sănătate” (veterinari), al Comunității. Acest ordin prevedea că serviciile prestate în calitate de agent netitular pe posturi afectate corpului menționat erau valorizate în limita a 0,25 puncte pentru fiecare lună completă de serviciu, în limita unui plafon de 40 de puncte.

14 Reclamantul din litigiul principal a participat cu succes la probele menționate și a fost numit, la 10 noiembrie 2015, cu efect de la 22 ianuarie 2008, pe un post cu titlu definitiv pentru care i s-a recunoscut gradul personal 22.

15 Prin scrisoarea din 18 martie 2019, reclamantul din litigiul principal a solicitat Comunității permanentizarea gradului personal 24, pentru motivul că ocupase un post care corespundea acestui grad în calitate de agent netitular.

- 16 Comunitatea a respins această cerere, pentru motivele că nivelul posturilor ocupate în calitate de agent netitular sau cu titlu provizoriu nu poate fi permanentizat și că postul permanent pe care fusese numit reclamantul din litigiul principal corespundea unui grad inferior gradului solicitat.
- 17 Reclamantul din litigiul principal a introdus o acțiune la instanța de prim grad competentă, care a statuat că nu putea aspira decât la gradul personal 22, care corespundea nivelului postului permanent pe care fusese numit în calitate de funcționar.
- 18 Sesizată cu apelul îndreptat împotriva acestei hotărâri pronunțate în primă instanță, Tribunal Superior de Justicia de Castilla y León (Curtea Superioară de Justiție din Castilia și León, Spania), instanța de trimitere, subliniază că permanentizarea gradului personal 24 ar implica promovarea reclamantului din litigiul principal la un grad mai ridicat decât cel – gradul 22 – care corespunde postului pe care a fost numit cu titlu definitiv, cu încălcarea condițiilor de permanentizare prevăzute la articolele 3 și 4 din Decretul 17/2018.
- 19 În ceea ce privește compatibilitatea refuzului Comunității de a permanentiza gradul personal 24 al reclamantului din litigiul principal care corespunde postului pe care îl ocupa în calitate de agent netitular cu clauza 4 alineatul (1) din acordul-cadru, instanța de trimitere ridică, în primul rând, problema noțiunii de „lucrător cu contract pe durată nedeterminată comparabil” care figurează în această dispoziție. În această privință, ea arată că situația reclamantului din litigiul principal, atunci când era agent netitular, era identică cu cea a unui funcționar care ocupa același post în ceea ce privește atribuțiile, diploma cerută, regimul, locul și celelalte condiții de muncă, astfel încât, din perspectiva permanentizării gradului personal, este vorba, în principiu, despre lucrători comparabili. Instanța de trimitere citează în această privință Hotărârea 1592/2018 din 7 noiembrie 2018 (ES:TS:2018:3744), prin care Tribunal Supremo (Curtea Supremă, Spania), ținând seama în special de Hotărârea din 8 septembrie 2011, Rosado Santana (C-177/10, EU:C:2011:557), a statuat că, având în vedere comparabilitatea situațiilor dintre agenții netitulari și funcționari, serviciile prestate de agenții netitulari puteau fi luate în considerare în vederea permanentizării gradului personal.
- 20 Cu toate acestea, instanța de trimitere arată, pe de o parte, că reclamantul din litigiul principal nu solicită recunoașterea retroactivă a beneficiului permanentizării gradului personal 24, în calitate de funcționar, la data angajării sale ca agent netitular, ci ca serviciile prestate anterior ca agent netitular să fie luate în considerare în vederea permanentizării gradului personal 24 la data numirii sale în calitate de funcționar. Pe de altă parte, instanța de trimitere amintește că un funcționar care ocupă temporar, în special în cazul detașării, un post de nivel superior nu beneficiază de permanentizarea gradului care corespunde acestui post, ci a celui care corespunde postului pe care a fost numit cu titlu definitiv. În aceste condiții, instanța de trimitere exprimă îndoieli cu privire la caracterul comparabil al situațiilor în cadrul cauzei principale și solicită să se stabilească dacă noțiunea de „lucrător cu contract pe durată nedeterminată comparabil” trebuie interpretată în sensul că se raportează exclusiv la natura raportului cu Comunitatea, și anume după cum este vorba despre un funcționar sau despre un agent netitular, sau dacă trebuie să se țină seama și de caracterul definitiv sau temporar al postului ocupat de funcționar.
- 21 În al doilea rând, instanța de trimitere invocă două „motive obiective”, în sensul clauzei 4 alineatul (1) din acordul-cadru, care pot justifica neluarea în considerare a serviciilor prestate în calitate de agent netitular în vederea permanentizării gradului personal după numirea sa ca funcționar. Pe de o parte, în măsura în care aceste servicii au fost luate în considerare în cadrul procesului de selecție pentru dobândirea statutului de funcționar, luarea lor în considerare în

vederea permanentizării gradului ar determina o dublă valorizare care ar conduce la acordarea în favoarea persoanelor aflate în situația reclamantului din litigiul principal a unui tratament mai avantajos decât cel de care beneficiază funcționarii care nu au fost agenți netitulari.

- 22 Pe de altă parte, pentru funcționari, evoluția profesională verticală și, prin urmare, dobândirea gradelor care vor fi permanentizate ar fi progresive, ceea ce ar fi consecința structurii administrative înseși și ar avea drept scop motivarea acestor funcționari și ameliorarea prestărilor lor de servicii. În schimb, agenții netitulari nu ar face parte din niciun corp și nu ar fi încadrați în niciun grup, în măsura în care ar fi numiți pentru a acoperi posturi vacante în diferite corpuri și în grupe în funcție de nevoi, și nu ar ocupa un post cu titlu definitiv. Or, permanentizarea gradului corespunzător postului ocupat în calitate de agent netitular ar putea genera „salturi” și „avansări” în evoluția profesională verticală menționată în calitate de funcționar, fără a trebui să se respecte celelalte cerințe legale, ceea ce ar denatura structura acestei evoluții.
- 23 În acest context, instanța de trimitere arată că, deși Tribunal Supremo (Curtea Supremă) a considerat în trecut că permanentizarea gradului personal nu era posibilă decât atunci când postul era ocupat cu titlu definitiv, ținând seama de importanța sa în structura funcției publice, acesta a aplicat, în hotărârea sa citată la punctul 19 din prezenta hotărâre, clauza 4 alineatul (1) din acordul-cadru, fără a ține seama de caracterul definitiv al postului ocupat. În plus, instanța de trimitere consideră că, la punctele 47 și 50 din Hotărârea din 20 iunie 2019, Ustariz Aróstegui (C-72/18, EU:C:2019:516), privind o remunerație suplimentară acordată funcționarilor, iar nu agenților netitulari, Curtea a stabilit o distincție între diferența de tratament bazată exclusiv pe vechime și cea care se întemeiază pe avansarea la gradele superioare, lăsând să se înțeleagă că această din urmă diferență de tratament ar putea fi justificată de alte elemente care vin să se adauge la o simplă durată de ocupare a postului în cauză.
- 24 În aceste condiții, Tribunal Superior de Justicia de Castilla y León (Curtea Superioară de Justiție din Castilia și León) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
 - „1) Noțiunea «lucrător cu contract pe durată nedeterminată comparabil» utilizată în clauza 4 punctul 1 din acordul-cadru [...] trebuie interpretată în sensul că serviciile prestate de un funcționar de carieră înainte de a accede la acest statut, în calitate de agent netitular, trebuie să fie asimilate, în vederea permanentizării gradului personal, serviciilor prestate de un alt funcționar de carieră?
 - 2) Clauza 4 punctul 1 din acordul-cadru [...] trebuie interpretată în sensul că faptul de a fi valorificat deja perioada de serviciu în calitate de agent netitular și de a fi luat-o în considerare în vederea dobândirii statutului de funcționar de carieră, pe de o parte, și structura evoluției profesionale verticale a funcționarilor prevăzută de legislația națională, pe de altă parte, constituie, ambele, motive obiective care justifică faptul că serviciile pe care un funcționar de carieră le-a prestat înainte de a accede la acest statut, în calitate de agent netitular, nu constituie, ambele, motive obiective care justifică faptul că serviciile pe care un funcționar de carieră le-a furnizat înainte de a avea acces la acest statut nu sunt luate în considerare în vederea permanentizării gradului personal?”

Cu privire la întrebările preliminare

- 25 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă clauza 4 alineatul (1) din acordul-cadru se opune unei reglementări naționale în temeiul căreia, în vederea permanentizării gradului personal, nu sunt luate în considerare serviciile prestate de un funcționar în calitate de agent netitular înainte de accede la statutul de funcționar.
- 26 Mai întâi, trebuie amintit că Directiva 1999/70 și acordul-cadru își găsesc aplicarea în privința tuturor lucrătorilor care prestează servicii remunerate în cadrul unui raport de muncă pe durată determinată cu angajatorul lor (Ordonanța din 22 martie 2018, Centeno Meléndez, C-315/17, nepublicată, EU:C:2018:207, punctul 38 și jurisprudența citată).
- 27 Prin urmare, prevederile cuprinse în acordul-cadru au vocația de a se aplica contractelor și raporturilor de muncă pe durată determinată încheiate cu administrațiile și cu celelalte entități din sectorul public (Ordonanța din 22 martie 2018, Centeno Meléndez, C-315/17, nepublicată, EU:C:2018:207, punctul 39 și jurisprudența citată).
- 28 În speță, nu se contestă că, în calitate de agent netitular al Comunității pentru o perioadă mai mare de șase ani, reclamantul din litigiul principal era considerat un „lucrător pe durată determinată” în sensul acordului-cadru.
- 29 În continuare, trebuie amintit că clauza 4 alineatul (1) din acordul-cadru interzice, în ceea ce privește condițiile de încadrare în muncă, tratarea lucrătorilor cu contract pe durată determinată într-un mod mai puțin favorabil decât lucrătorii cu contract pe durată nedeterminată comparabili numai pentru că aceștia au un contract sau un raport de muncă pe durată determinată, cu excepția cazului în care tratamentul diferențiat este justificat de motive obiective.
- 30 Trebuie arătat în această privință că, deși, în conformitate cu clauza 2 alineatul (1) din acordul-cadru, acesta se aplică lucrătorilor pe durată determinată, astfel cum sunt definiți în clauza 3 din acordul-cadru, faptul că reclamantul din litigiul principal a dobândit ulterior calitatea de funcționar și, prin urmare, pe cea de lucrător pe durată nedeterminată nu îl împiedică să se prevaleze de principiul nediscriminării enunțat în clauza 4 alineatul (1) din acordul-cadru, în măsura în care acesta pune în discuție o diferență de tratament, în vederea permanentizării gradului său, în ceea ce privește luarea în considerare a serviciilor pe care le-a efectuat în calitate de agent netitular înainte de a fi numit funcționar (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 octombrie 2012, Valenza și alții, C-302/11-C-305/11, EU:C:2012:646, punctele 34 și 35, precum și jurisprudența citată).
- 31 Pe de altă parte, trebuie să se constate, astfel cum arată instanța de trimitere, că permanentizarea gradului personal la care se referă reglementarea în discuție în litigiul principal constituie o „condiție de încadrare în muncă”, în sensul clauzei 4 alineatul (1) din acordul-cadru, criteriul determinant pentru a stabili dacă o măsură intră în sfera acestei noțiuni fiind, potrivit jurisprudenței constante a Curții, tocmai criteriul încadrării în muncă, și anume raportul de muncă stabilit între un lucrător și angajatorul său (Hotărârea din 20 iunie 2019, Ustariz Aróstegui, C-72/18, EU:C:2019:516, punctul 25 și jurisprudența citată).
- 32 Astfel, pe de o parte, din articolele 3-5 din Decretul 17/2018 rezultă că permanentizarea gradului personal este subordonată îndeplinirii a două condiții, și anume „numirea pe un post cu titlu definitiv, cu excepția gradului de plecare al evoluției profesionale administrative”, și „ocuparea

efectivă a unuia sau mai multor posturi de nivel corespunzător” postului ocupat anterior. Pe de altă parte, conform articolului 69 alineatul 1 din Legea 7/2005 privind funcția publică a Comunității Autonome Castilia și León, permanentizarea menționată garantează funcționarului dreptul de a primi remunerația corespunzătoare gradului personal permanentizat chiar și în cazul schimbării locului de muncă. Aceasta constituie de asemenea o condiție prealabilă evoluției profesionale verticale a funcționarului.

- 33 Prin urmare, în măsura în care din modul de redactare a întrebărilor adresate de instanța de trimitere reiese că acestea se întemeiază pe premisa că agenții netitulari sunt tratați într-un mod mai puțin favorabil decât funcționarii în ceea ce privește luarea în considerare a serviciilor prestate în aceste calități respective în vederea permanentizării gradului personal, trebuie să se examineze, în primul rând, dacă aceste două categorii de lucrători se află într-o situație comparabilă, în sensul clauzei 4 alineatul (1) din acordul-cadru.
- 34 Pentru a aprecia dacă lucrătorii exercită aceeași muncă sau au aceeași ocupație în sensul acordului-cadru, este necesar ca, în conformitate cu clauza 3 punctul (2) și cu clauza 4 punctul (1) din acordul-cadru, să se examineze dacă, ținând seama de un ansamblu de factori precum natura muncii, condițiile de formare și condițiile de muncă, se poate considera că acești lucrători se află într-o situație comparabilă (Hotărârea din 20 iunie 2019, Ustariz Aróstegui, C-72/18, EU:C:2019:516, punctul 34 și jurisprudența citată).
- 35 Deși este de competența instanței de trimitere, singura competentă să aprecieze faptele, să stabilească dacă funcționarii și agenții netitulari se află într-o situație comparabilă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 iunie 2019, Ustariz Aróstegui, C-72/18, EU:C:2019:516, punctul 35 și jurisprudența citată), din însăși decizia de trimitere reiese că în speță, situația reclamantului din litigiul principal, atunci când era agent netitular, era identică cu situația sa în calitate de funcționar în ceea ce privește atribuțiile de medic veterinar coordonator, diploma cerută, regimul, locul și celelalte condiții de muncă.
- 36 În aceste condiții, instanța de trimitere arată că un funcționar care ocupă cu titlu temporar, și anume în cadrul unei detașări, un post de nivel superior celui în care a fost numit cu titlu definitiv obține permanentizarea gradului care corespunde nu postului ocupat în cadrul unei detașări, ci postului pe care fost numit cu titlu definitiv. Prin urmare, ea ridică problema dacă permanentizarea de către un funcționar a gradului mai ridicat pe care îl avea atunci când era agent netitular ar constitui o discriminare inversă în detrimentul funcționarilor.
- 37 În această privință, trebuie subliniat că din modul de redactare a clauzei 4 alineatul (1) din acordul-cadru rezultă că este suficient ca lucrătorii cu contract pe durată determinată în discuție să fie tratați într-un mod mai puțin favorabil decât lucrătorii cu contract pe durată nedeterminată aflați într-o situație comparabilă, pentru ca primii lucrători să fie îndreptățiți să ceară beneficiul acestei clauze (Hotărârea din 20 iunie 2019, Ustariz Aróstegui, C-72/18, EU:C:2019:516, punctul 31).
- 38 Or, rezultă că reclamantul din litigiul principal a ocupat timp de mai mulți ani, în calitate de agent netitular și în temeiul unei numiri unice, postul de medic veterinar coordonator în cadrul Comunității, pentru care i s-a atribuit gradul personal 24 în temeiul sistemului de clasificare a posturilor aplicabil acesteia din urmă. Prin urmare, situația reclamantului din litigiul principal trebuie comparată cu cea a unui funcționar care ocupă un astfel de post cu titlu definitiv.

- 39 Rezultă, sub rezerva verificării de către instanța de trimitere în raport cu ansamblul elementelor pertinente, că trebuie să se considere că situația unui agent netitular, precum cea a reclamantului din litigiul principal înainte de dobândirea de către acesta a statutului de funcționar, este comparabilă cu cea a unui funcționar care ocupă, cu titlu definitiv, același post cu cel care era ocupat de agentul respectiv.
- 40 În aceste condiții, trebuie să se verifice, în al doilea rând, dacă există „motive obiective”, în sensul clauzei 4 alineatul (1) din acordul-cadru, susceptibile să justifice diferența de tratament menționată la punctul 33 din prezenta hotărâre.
- 41 Din jurisprudența constantă a Curții rezultă că noțiunea de „motive obiective” impune ca inegalitatea de tratament constatată să fie justificată de existența unor elemente precise și concrete ce caracterizează condiția de încadrare în muncă despre care este vorba, în contextul specific în care se situează aceasta și în temeiul unor criterii obiective și transparente, pentru a verifica dacă această inegalitate răspunde unei necesități reale, dacă este susceptibilă să asigure îndeplinirea obiectivului urmărit și dacă este necesară pentru realizarea acestui scop. Elementele menționate pot rezulta cu precădere din natura specifică a atribuțiilor pentru îndeplinirea cărora au fost încheiate contracte pe durată determinată, din caracteristicile inerente ale acestor atribuții sau, eventual, din urmărirea unui obiectiv legitim de politică socială de către un stat membru (Hotărârea din 20 iunie 2019, Ustariz Aróstegui, C-72/18, EU:C:2019:516, punctul 40 și jurisprudența citată).
- 42 În schimb, această noțiune nu poate fi înțeleasă în sensul că nu permite justificarea unei diferențe de tratament între lucrătorii pe durată determinată și lucrătorii pe durată nedeterminată prin faptul că această diferență este prevăzută printr-o normă generală și abstractă de drept intern cum ar fi o lege sau o convenție colectivă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 septembrie 2011, Rosado Santana, C-177/10, EU:C:2011:557, punctul 72 și jurisprudența citată).
- 43 Recurgerea doar la natura temporară a muncii agenților netitulari nu poate să constituie prin ea însăși un motiv obiectiv în sensul clauzei 4 punctul 1 din acordul-cadru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 iunie 2019, Ustariz Aróstegui, C-72/18, EU:C:2019:516, punctul 41 și jurisprudența citată).
- 44 În ceea ce privește eventualele justificări ale diferenței de tratament constatate în cauza principală, instanța de trimitere evocă, pe de o parte, evoluția profesională verticală a funcționarilor, care este progresivă și care decurge din însăși structura administrativă.
- 45 În această privință, în măsura în care evoluția profesională verticală, precum și permanentizarea gradului personal sunt inerente statutului funcționarilor, trebuie amintit că, ținând seama de marja de apreciere de care beneficiază statele membre în privința organizării propriilor administrații publice, acestea pot, în principiu, fără a încălca Directiva 1999/70 și acordul-cadru, să prevadă condiții de acces la statutul de funcționar și condițiile de încadrare a unor astfel de funcționari (Hotărârea din 20 iunie 2019, Ustariz Aróstegui, C-72/18, EU:C:2019:516, punctul 43 și jurisprudența citată).
- 46 Deși Directiva 1999/70 și acordul-cadru nu se opun, așadar, în principiu, ca permanentizarea gradului personal să fie rezervată numai funcționarilor, nu este mai puțin adevărat că reglementarea unui stat membru nu poate prevedea o condiție generală și abstractă care să privească numai natura temporară a muncii agenților netitulari, fără a ține seama de natura specială a sarcinilor îndeplinite și de caracteristicile inerente acestora.

- 47 În această privință, trebuie totuși să se constate că, astfel cum reiese din decizia de trimitere, reglementarea națională aplicabilă cauzei principale prevede că simplul fapt al ocupării temporare de către un funcționar a unui post căruia îi corespunde un grad superior celui care corespunde postului pe care îl ocupă cu titlu definitiv nu îi conferă în mod automat dreptul de a permanentiza acest grad superior.
- 48 În aceste condiții, a permite permanentizarea de către un funcționar a gradului mai ridicat pe care îl avea atunci când era agent netitular ar putea constitui o discriminare pozitivă în detrimentul funcționarilor care au fost detașați temporar pe un post căruia îi corespunde un grad superior celui care corespunde postului pe care au fost numiți cu titlu definitiv.
- 49 Prin urmare, în măsura în care, excluzând totodată permanentizarea automată a gradului ocupat cu titlu temporar, reglementarea națională aplicabilă în cauza principală permite să se țină seama, în vederea stabilirii gradului care va fi permanentizat, de perioada ocupată pe un post temporar, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere, această reglementare trebuie aplicată în același mod persoanelor care au ocupat acest post temporar în calitate de agenți netitulari sau în calitate de funcționari numiți cu titlu definitiv.
- 50 Pe de altă parte, instanța de trimitere consideră că, în măsura în care serviciile prestate de reclamantul din litigiul principal în calitate de agent netitular au fost luate în considerare în cadrul procesului de selecție care i-a permis să dobândească statutul de funcționar, luarea lor în considerare în vederea permanentizării gradului personal ar echivala cu o dublă valorificare a acestor servicii, ceea ce ar conduce la acordarea în favoarea reclamantului din litigiul principal a unui tratament avantajos în raport cu alți funcționari.
- 51 Cu toate acestea, stabilirea unor condiții de acces la statutul de funcționar și beneficiul permanentizării gradului personal pentru un astfel de funcționar, care, astfel cum se menționează la punctele 31 și 32 din prezenta hotărâre, constituie o condiție de încadrare în muncă, sunt două aspecte distincte ale regimului aplicabil funcționarilor, astfel încât luarea în considerare a serviciilor furnizate de persoana interesată în calitate de agent netitular în vederea accesului la statutul de funcționar sau în vederea permanentizării gradului personal nu poate fi considerată că determină o dublă valorificare a acestor servicii numai în vederea permanentizării gradului personal.
- 52 Prin urmare, deși, conform jurisprudenței citate la punctul 45 din prezenta hotărâre, este legitim să se prevadă condiții de acces la statutul de funcționari, stabilirea unor asemenea condiții de acces nu poate justifica o diferență de tratament din perspectiva condițiilor pentru permanentizarea menționată.
- 53 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că clauza 4 alineatul (1) din acordul-cadru se opune unei reglementări naționale în temeiul căreia, în vederea permanentizării gradului personal, nu sunt luate în considerare serviciile pe care un funcționar le-a prestat în calitate de agent netitular înainte de a accede la statutul de funcționar.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 54 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a șaptea) declară:

Clauza 4 alineatul (1) din Acordul-cadru privind munca pe durată determinată încheiat la 18 martie 1999, care figurează în anexa la Directiva 1999/70/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 privind acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată, încheiat între CES, UNICE și CEEP, se opune unei reglementări naționale în temeiul căreia, în vederea permanentizării gradului personal, nu sunt luate în considerare serviciile pe care un funcționar le-a prestat în calitate de agent netitular înainte de a accede la statutul de funcționar.

Semnături